

Undervisning i og om Grundtvig – konkrete forslag

Af Anita Obeling Kring, kateketisk medarbejder i den kateketiske enhed i Holbæk Provsti, sognepræst Tveje-Merløse sogn

Hvorfor giver det mening at undervise i og om Grundtvig, når vi har så meget andet, vi også gerne vil igennem? Det giver mening, fordi undervisningen ikke behøver at være en biografi, men også kan være en måde at brede vores teologi ud på; et opgør med tanken om at man ikke tror nok, hvis man ikke tror på alt, hvad der står i Bibelen og ikke mindst et

møde med en, de møder i gudstjenesten – og tænk, hvis vi i vores undervisning kan vække noget, der bliver til genkendelsens glæde, når de sidder der på kirkebænken om søndagen - ville det ikke være fantastisk?

1. Salmerne er et oplagt udgangspunkt, når det kommer til Grundtvig, og her er der god hjælp at hente i Christine Toft Kristensen og Mads Djernes' bog »Syng med konfirmander.« Med udgangspunkt i bogens øvelser kan man lege salmedigteres navne ind i konfirmanderne og øve teksterne på sjove måder. Også deres bo-

dyppercussion kan anbefales, når man vil hjælpe konfirmanderne med at få en salme ind under huden.

Herefter kan man lade konfirmanderne se på teksten i mindre grupper, hvor man hjælper dem med de svære ord og lader dem sætte ord på, hvordan de tror, salmen skal forstås. Det kan udfoldes på adskillige måder.

Lad konfirmanderne omformulere verset til nutidigt sprog.

- 1 Lad dem illustrere verset med collager, tegninger eller hvad man nu har ved hånden.
- 2 Følg op med en tavlestafet, hvor de (opdelt i to grupper) skriver så mange ord fra salmen som muligt på en tavle eller et stykke papir på tid.
- 3 Lad dem lave overskrifter (eller #) til hvert vers i en salme.
- 4 Fortsæt evt. arbejdet ved at lave »de fire hjørner« over en given salme eller Grundtvigcitatater (fx med kategorierne kirke, natur, Jesus og ritualer) og bed dem stille sig i det hjørne, de synes citatet passer til.
- 5 Nu hvor de kender sammen, kan det være sjovt at lade dem selv prøve at »pifte melodien op« eller selv lave en ny melodi. Her kan man med fordel inddrage organisten (hvis organisten har mod på det).
- 6 Sammenlign Grundtvigs tekst i »Kirken den er et gammelt hus« med Iben Krogsdals »Kirken den er et salmebrus.« Spørg konfirmanderne ind til deres fornemmelse af de to tekster og melodier, og om der er forskel på deres opfattelse af den gamle og den nye tekst.

Tekst og melodi til »Kirken den er et salmebrus« kan findes på www.salmer.dk

2. Håndens arbejde, man skal gribe for at kunne begribe

Her er det helt konkrete opgaver, vi taler om. Opgaver som konfirmanderne kan se både en begyndelse og en ende på og et konkret resultat af. Her er der mange muligheder for at inddrage konfirmanderne i kirkens liv:

- 1 Bage alterbrød
- 2 Hejse flaget ved gudstjenesten
- 3 Tænde alterlys
- 4 Læse ind- og udgangsbønner
- 5 Hælde vand i døbefonten ved dåb
- 6 Hjælpe med at planlægge næste uges under-

- visning (vælg metoder eller emner)
7 Lave deres egen gudstjeneste.

3. Polemik og ordentlig tone

I 1825 blev Grundtvig meget ivrig i sit forsvar for det, han opfattede som den rigtige forståelse af kristendommen og udgav en skrivelse, hvor han kaldte teologiprofessor H. N. Clausen for kætter og vranglærer. Skitsér kort sagen for konfirmanderne.

Lav en skillelinjeøvelsen med konfirmanderne med spørgsmål som »er det ok at tale grimt om andre?« ... »er det ok at undertrykke andre?« – hvis det får konsekvenser for dig selv? De placerer sig på hver sin side af linjen alt efter, om de vil svare ja eller nej til spørgsmålet.

- Del konfirmanderne ind i små grupper og bed dem finde eksempler fra deres hverdag på »lignende sager.« Er der fx eksempler i skolen eller medierne, hvor man taler unødigt hårdt til hinanden?
- Lad konfirmanderne i mindre grupper komme med eksempler på, hvad Grundtvig ellers kunne have gjort/sagt?
- Genfortæl historier, hvor Jesus er gal på de skriftkloge – kan det sammenlignes?
- Hvilken opførsel, synes konfirmanderne, er mest »kristen«? At blive vred og irettesætte eller at tie stille, selvom man er uenig?

4. Ordet og Ånden – hvordan skal vi læse Bibelen?

Grundtvigs disput med Clausen drejede sig om almindelige menneskers evne til at læse og forstå Bibelen. Hvad tænker konfirmanderne, der skal til for at forstå det, der står i Bibelen, og hvor falder vi lettest i og læser uden kontekst? Jeg havde en gang et konfirmandhold, der gerne ville tale om vielse af homoseksuelle. Jeg delte dem ind i grupper og gav hver gruppe en tekst, der talte ind i emnet. Jeg brugte følgende tekster: 1. Mos 1,27-28; Matt 19, 4-6; Kol 3,12-15. Jeg bad konfirmanderne overveje, hvad teksterne sagde om ægteskabets formål, og om det formål nu også er det, vi i dag gør gældende i et ægteskab. Min pointe var, at de fik lov til at danne sig deres egen mening samtidig med, at jeg kunne svare på de spørgsmål, de nu måtte have om udlægning af teksterne og om samtiden.

Tekster/emner man kan tage fat i:

Kvinder skal tie i forsamlinger

Vielse – mennesket blev skabt som mand og kvinde

Skabelsesberetningen

Elsk din fjende

Jesus i templet som 12-årig